

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a Dr. Borsai Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a dr. Frecskó Zsuzsanna ügyvéd által képviselt **alperes** ellen vállalkozói díj megfizetése iránti perében a Veszprém Megyei Bíróság által 2009. június 23. napján meghozott 1.G.40.046/2007/56.számú ítélete ellen a felperes által 57. sorszám alatt, az alperes által 58. és 59. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 618.000,- (Hatszáztizennyolcezer) Ft első- és másodfokú perköltséget, viselje továbbá a fellebbezésével felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás szerint a felperes, mint vállalkozó és az alperes, mint megrendelő 2006. február 16-án kötöttek vállalkozási szerződést a **helység 1-i "A" Strand** harmadik ütemének építési munkái keretében a szabadtéri gyermek- és élménymedence építés-kivitelezési munkáira. A szerződésben 182.340.000,-Ft a bruttó vállalkozói díjban állapodtak meg, amelyből nettó 144.714.286,-Ft átalányárként, további 7.235.714,-Ft pedig tételes elszámolású vállalkozói díjként került meghatározásra. A vállalkozói díj a beépítésre kerülő anyagok ellenértékét is tartalmazta. A szerződés szerint a munkaterület átadásának időpontja 2006. február 13., a munka befejezésének ideje 2006. június 30. volt. Az egyes részszámlákhoz tartozó műszaki tartalom teljesítési határidejével kapcsolatban - késedelmes teljesítése esetére - a felperes napi 100.000,-Ft mértékű kötbér megfizetését vállalta. A felperesnek az elkészült munkákról a pénzügyi ütemezés szerinti időpontokban állapotfelmérést kellett készítenie főbb munkanemi elkülönítésben a százalékos készültségi fok rögzítésével, majd ezt az állapotfelmérést az alperes műszaki

ellenőrével kellett ellenőriztetnie, kollaudoztatnia, és ezt követően volt jogosult az egyes részszámlák kiállítására.

A munkaterület átadását követően az alperes az alappontok kitűzésével késedelmeskedett, a kitűzésre csak 2006. március 7-én került sor. A felperes első részszámlájának kiállításakor az alperesi műszaki ellenőre, a "B" Zrt. jelezte, hogy a teljesítésigazolást a saját gyakorlatának megfelelően fogja kiállítani, így annak felperes általi előkészítését nem kérte.

A felek a 2006. június 13-án felvett jegyzőkönyv szerint a felek a szerződés műszaki tartamát közösen egyeztették, ennek következtében a szerződött összeget nettó 142.950.000,- Ft-ban határozták meg, egyúttal a teljesítési határidőt 2006. július 15-ére módosították azzal, hogy a kiviteli tervek műszaki tartama végleges, további módosítások nem fogadhatók el. A jegyzőkönyvben foglaltaknak megfelelően 2006. június 29-én a felek a 2006. február 16-i szerződést módosították. A szerződésmódosítás szerint a második részszámlát a felperes 2006. július 3-án volt köteles és jogosult benyújtani, a további munkákat pedig a végszámlában számolhatta el.

A felperes a 020/2006. számú második részszámláját 2006. július 3-án benyújtotta az alperesnek anélkül, hogy állapotfelmérést készített volna a ténylegesen elvégzett munkák műszaki tartamáról. Az alperes műszaki ellenőre a "B" Zrt. a részszámlát július 6-án, az ismételten megküldött részszámlát július 12-én a műszaki teljesítés hiánya miatt visszaküldte a felperesnek. Ezt követően 2006. augusztus 2-án közölte, hogy a részszámla tételes felülvizsgálata szerint az építészetből 4.026.221,-Ft + ÁFA, a villamos munkákból 3.136.926,-Ft + ÁFA összegű műszaki tartalom nem készült el. Az alperes a műszaki ellenőr nyilatkozatai alapján a második részszámlával kapcsolatban a felperes teljesítését 2006. július 31-vel fogadta el, majd az e keltezéssel kiállított 022/2006. sorszámú felperesi részszámla bruttó 63.618.749,-Ft-os összegéből 27 napi késedelemre hivatkozva 2.700.000,- Ft kötbért visszatartott.

A felperes keresetében 6.178.402,-Ft tőke és 341.188,-Ft lejárt késedelmi kamat megfizetésére kérte az alperest kötelezni. A 341.188,-Ft-os lejárt késedelmi kamatkövetelését arra alapította, hogy a 020/2006. sorszámú eredetileg kiállított, 2006. augusztus 2-i esedékességű számlához képest az alperes csak a 022/2006. sorszámú számla alapján teljesített, így a két számlában megjelölt esedékesség közötti időtartamra álláspontja szerint az alperes a kereseti kérelemben megjelölt összegű késedelmi kamatot köteles megfizetni. A 22/2006. számú számla alapján fennálló követelését 2.864.276,-Ft-ban jelölte meg, egyrészt arra hivatkozva, hogy a számla összegéből 2.700.000,-Ft-ot az alperes jogosulatlanul tartott vissza, másrészt pedig előadta, hogy e számla kifizetésével kapcsolatban az alperes 13 napi késedelembe esett, így az ezen időtartamra járó késedelmi kamat 164.276,-Ft. További 2.800.000,-Ft-ot arra tekintettel követelt az alperestől, hogy az általa kibocsátott végszámlából ezt az összeget az alperes felperesi késedelemre hivatkozással ugyancsak alaptalanul tartott vissza. Álláspontja szerint az alappontok kitűzése a gázvezeték építése és az ennek kapcsán az anyagszállításban jelentkező akadályoztatás, valamint a gázterv és módosított támfalterv késedelmes szolgáltatása miatt az alperes esett késedelembe a felperessel szemben. A módosított szerződésben meghatározott teljesítési időponthoz képest 3 nap késedelem időjárási akadályoztatás miatt, további 4 nap késedelem pedig az ivóvíz állítólagos fertőzöttsége miatt nem róható a felperes terhére. Ezt

meghaladóan 532.126,-Ft megfizetésére kérte az alperest kötelezni arra hivatkozva, a vízbekötés nem képezte a vállalkozási szerződésben meghatározott feladatát, így e munka ellenértékét az alperes nem számolhatta volna el a felperessel szemben.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy az első részszámlával kapcsolatban a felperes nem tett eleget szerződési kötelezettségének, mert állapotfelmérést nem szolgáltatott az alperes, illetőleg az alperes műszaki ellenőre felé. Előadta, hogy a július 3-i időponthoz képest az első számla kiállításakor a számla szerinti műszaki tartalom nem valósult meg, azzal a felperes 27 napnyi késedelembe esett, így 2.700.000 késedelmi kötbért az alperes alappal érvényesített. Álláspontja szerint a 2006. június 13-i jegyzőkönyvben is rögzített 2006. június 29-i szerződésmódosítás azt jelentette, hogy az ezt megelőzően fennálló késedelmes teljesítéseket a felek egymással szemben elszámolták, azok figyelembe vételével került meghatározásra az újabb teljesítési határidő. Így a szerződésmódosítást megelőző időszakban a felperes állítása szerinti alperesi késedelemre a felperes alappal nem hivatkozhat. Kifejtette, hogy a 2006. augusztus 18-i átadás-átvételi eljárás megkezdése nem tekinthető a felperes részéről teljesítésnek. A felperesi hibátlan teljesítésre csak 2006. október 6-án került sor, így a végszámlával szemben beszámítási kifogás útján érvényesíteni kíván 2.800.000,-Ft-os kötbérigény is megalapozott. A vízbekötés a szerződés szerint a felperes kötelezettsége volt, ennek költségét az alperes ugyancsak jogosult volt a felperesi végszámlából levonni. Vitatta, hogy a gázvezeték kivitelezése a felperest gátolta volna a munkaterület megközelítésében.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.800.000,-Ft-ot és ezen összeg után 2006. november 26. napjától járó kamatot, továbbá 500.000,-Ft perköltséget, ezt meghaladóan a felperes kereseti kérelmét elutasította.

A megyei bíróság ítéletének indokolása szerint a július 3-i részszámla kibocsátására a felperes nem volt jogosult, mert a perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény alapján annak műszaki tartalma csak 2006. július 31-ére valósult meg. Az elsőfokú bíróság rámutatott: azt pontosan nem lehetett tisztázni, hogy a szerződésmódosítást követően milyen műszaki tartalomban állapodtak meg a felek, ugyanakkor a tanúvallomások, illetőleg a csatolt fényképek alapján az megállapítható volt, hogy egyes munkarészek elkészítéséhez a felperes nekilátott, azonban ezeket a részszámla szerinti teljesítés időpontjáig nem fejezte be. Álláspontja szerint az nyilvánvaló, hogy a felek az adott számlázási szakasz lezárásakor nem félbehagyott munkanemek elszámolására szerződtek. Nem fogadta el a megyei bíróság a felperesnek azt az előadását, mely szerint a számla szerinti értékben elszámolandó a további szakaszhoz tartozó anyagbeszerzés értéke is. A felperes akkor tanúsította volna a tőle elvárható magatartást, ha - erre vonatkozó szerződéses rendelkezés hiányában is - a második részszámla benyújtásakor tárolási nyilatkozatot készít a már beszerzett és a helyszínre leszállított berendezésekről, alkatrészekről. Kifejtette, hogy a második részszámla benyújtására a felperes azért sem volt jogosult, mert az állapotfelmérést a szerződés szerint nem készítette el. Így az alperes a Ptk. 296. §. (1) és (2) bekezdésében írtakra figyelemmel a második részszámlába alappal számított be 2.700.000,-Ft késedelmi kötbért.

Az 532.126,-Ft-os vízbekötési díjjal kapcsolatban az elsőfokú bíróság azt állapította meg, a felperes nem bizonyította, hogy a szerződésmódosítást követően e munkát már nem neki kellett volna elvégeznie.

Az elsőfokú bíróság alaposnak találta a felperesi követelést a végszámlából levont 2.800.000,-Ft-os kötbért illetően. Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy a perben beszerzett bizonyítékok nem támasztották alá azt az alperesi előadást, mely szerint a szerződésmódosításkor meghosszabbított teljesítési véghatáridő magába foglalta volna az addig a felperesi érdekkörön kívül felmerült késedelmeket, akadályokat is. A perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény alapján - a Ptk. 404. §. (1) bekezdésére is figyelemmel - az alappontok késedelmes kitűzésével kapcsolatban 22 napi alperesi késedelmet állapított meg. A gázvezeték létesítésével kapcsolatos földmunkák további 17 napos késedelmet eredményeztek, amely a felperesnek szintén nem felróható. E késedelem túlnyomórészt abban mutatkozott meg, hogy a munkaterületre a felperes nem tudott anyagokat szállítani. Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Ptk. 403. §. (3) alapján az engedélyes gázterv biztosítása az alperes kötelezettsége volt, amellyel az alperes a beszerzett igazságügyi szakértői vélemény alapján ugyancsak 38 napos késedelembe esett. Az időjárási körülményekkel kapcsolatban a bíróság kifejtette, hogy az extrém időjárási jelenségek által okozott késedelemért a felperes felelőssé nem tehető, mint ahogy a vízfertőzőtség kapcsán is elszámolható javára 2 napos késedelem. "C" tanúvallomása, valamint az építési napló 2006. június 16-ai és 22-ei bejegyzései alapján bizonyítottanak találta, hogy a módosított támfaltervet ugyancsak az alperesnek kellett szolgáltatnia. A támfalterv beszerzése utáni munkák időszükségletét a beszerzett szakértői vélemény szerint 28 napban állapította meg. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a Ptk. 405. §. (3) bekezdése alapján a 2006. augusztus 12-i készre jelentés, illetőleg átadás-átvételi eljárás 2006. augusztus 18-i megkezdése volt a teljesítés időpontja, ezzel kapcsolatban pedig az alperes késedelmei és a felperesi érdekkörön kívül eső akadályok miatt felperesi késedelem nem volt megállapítható. A perköltségről a felperes 45 %-os pernyertességére figyelemmel a Pp. 81. §. (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását kérte úgy, hogy az alperest tovább 2.700.000,-Ft megfizetésére legyen köteles, és a megváltozott - a felperesre kedvezőbb 91%-9%-os, - pernyertesség arányára tekintettel az alperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét további 814.300,-Ft-tal kérte felemelni. Hivatkozott a szerződés 3. pontjára, mely szerint amennyiben a befejezési határidőre a vállalkozó teljesít, úgy a részhatáridők után fizetett kötbér számára visszajár, márpedig az elsőfokú ítélet megállapítása szerint a véghatáridővel kapcsolatban felperesi késedelem nem állapítható meg.

Az alperes fellebbezésében ugyancsak az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte azzal, hogy az ítélőtábla a felperes keresetét teljes körűen utasítsa el. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet jogszabálysértő és iratellenes azzal kapcsolatban, hogy a szerződésmódosítás nem volt figyelemmel volt az addig felmerült késedelmekre, akadályokra. Hivatkozott arra, hogy a 2006. június 13-i jegyzőkönyvben írtak, illetőleg a 2006. június 29-i szerződésmódosítás a Ptk. 240. §. (3) bekezdése szerint értelmezendő. Kifejtette, hogy a felperes korábban, a 2006.

szeptember 20-i jegyzőkönyvben elismerte, hogy a véghatáridőt illetően késedelembe esett. A perben beszerzett szakértői vélemény szerint csak a gázvezeték építés jelentett olyan újabb akadályt, amely a szerződésmódosításkor még nem volt ismert a felek számára. A szerződésmódosítás tartalmával kapcsolatban kérte tanúként meghallgatni **"D"-t** és **"E"-t**. Kifejtette, a Ptk. 405. §. (3) bekezdésben foglaltakra tekintettel jogszabályellenesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szerződés teljesítése 2006. augusztus 18-án megtörtént a felperes részéről. Teljesítési időpontként 2006. október 6-a fogadható el, figyelemmel arra, hogy az felperes is tisztában volt azzal: a két medencét a megrendelés évében az alperes úgy akarta átvenni, hogy azokat üzemeltetni tudja. Ehhez képest a medencék a rendeltetésszerű használatra alkalmatlanok voltak augusztus 18-án, a próbaüzemre is csak később került sor. E körben hivatkozott a Ptk. 277. §. (1) bekezdésre, valamint a XXXII. számú Polgári Elvi Döntésre.

Az alappontok kitűzésével kapcsolatban előadta, hogy a munkaterületet a felperes átvette és nem élt a Ptk. 393. §. (2) bekezdésében írt lehetőséggel sem. Az alappontok kitűzésének késedelme nem akadályozta a felperest abban, hogy más előkészítő jellegű munkákat elvégezzen, így a Ptk. 4. §-ában, valamint 404. §. (1) bekezdésében és 200. §. (1) bekezdésében írtakra tekintettel e körben alperesi késedelem nem állapítható meg. A gázterv és támfalterv hiánya pedig ismert körülmény volt a szerződés módosításakor, többek között erre tekintettel módosult a teljesítési véghatáridő is. Függetlenül attól, hogy a terveket ténylegesen az alperes készítette el, a tervek elkészítésének kötelezettsége - az elsőfokú bíróság megállapításaival szemben - a szerződés szerint a felperest terhelte. Vitatta, hogy a gázvezeték építése akadályozta volna a felperest a munkavégzésben. Ezt meghaladóan utalt arra, hogy ezzel az akadállyal a felperesnek előre kellett volna számolnia. A munkaterület megközelíthetőségével kapcsolatban hivatkozott **"F"** tanúvallomására. Álláspontja szerint az időjárási körülményekkel - figyelemmel arra is, hogy ez mindössze három napos késedelmet okozott - a felperesnek a teljesítési határidő vállalásakor számolnia kellett, mint ahogy a vízfertőzöttség problémájával is.

Fenntartotta, a véghatáridőt illetően a felperes 28 napos késedelembe esett, így az alperesi kötbérbeszámítás megalapozott.

A felperes az alperesi fellebbezéssel kapcsolatban előterjesztett fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott arra, hogy az átadás-átvétel augusztus 18-ig megtörtént, így teljesítési időpontként is ez a dátum fogadható el. Ismételten hivatkozott arra, hogy a szerződésmódosításban meghatározott véghatáridőhöz képest a kitűzési munkákra tekintettel 22 nap, a gázvezeték létesítéssel kapcsolatban 17 nap, a gáztervek késedelmes szolgáltatására tekintettel további 38 nap késedelem nem róható a felperes terhére. Megismételte azt az álláspontját, hogy az extrém időjárási viszonyokra figyelemmel további 3 nap, míg a vízfertőzöttség kapcsán 2 nap az, ami felperesi késedelemként ugyancsak nem vehető figyelembe. Hivatkozott a Ptk. 405. §. (3) bekezdésében foglaltakra, valamint a szerződés 3. pontjában írtakra. Fellebbezését úgy pontosította, hogy a másodfokú perköltség megállapítását jogszabály alapján kérte megállapítani.

Az alperes a felperes fellebbezésével kapcsolatban előterjesztett ellenkérelmében megismételte azt az előadását, mely szerint a véghatáridőt a felperes neki felróhatóan nem

tartotta be, így annak akár 1 napi túllépése esetén is a részteljesítés késedelme miatt visszatartott kötbér az alperest megilleti. Álláspontja szerint a vízfertőzőttséggel kapcsolatos kérdést a felperesnek módjában állt volna rövid úton tisztázni, így az ezzel kapcsolatos felperesi előadás sem megalapozott.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki:

A 2006. február 13-án kötött szerződés 3. pontja úgy rendelkezett, hogy a szerződés 2. számú mellékletét képező és az építési munkákra vonatkozó műszaki ütemterv szerint kell a kivitelezést folytatni és ez adja az elszámolások alapját. Vállalkozó a befejezési határidőhöz viszonyított késedelem esetén késedelmi kötbért köteles fizetni. A késedelmi kötbér mértéke: 100.000,-Ft / nap. A kötbér összege a végszámlából kerül levonásra. A részszámlákhoz tartozó műszaki tartalom teljesítési határideje is kötbérterhes (100.000,-Ft / nap), mely összeg a részszámlából kerül levonásra. A befejezési határidőre teljesítés esetén a részhatáridők után fizetett kötbér visszajár.

A szerződés 10. pontja szerint a vállalkozó köteles a megrendelőt a munkák befejezéséről legalább 15 nappal korábban készrejelentő levéllel írásban értesíteni. A megrendelő a készrejelentő levél kézbevétele után számított 15 napon belül köteles meghatározni az átadás-átvételi eljárás időpontját és az illetékes hatóságokat és szerveket erre a határidőre meghívni. A fogyasztói berendezések műszaki átadás-átvételekor a szerződő felek elvégeznek egy „átvételi” vizsgálatot, melynek során vállalkozó egy 3 x 24 órás, összesen 72 órás próbaüzemmel bizonyítja a kész létesítmény üzemkész, működőképes mivoltát. Az átadás-átvétel kezdetéig, de legkésőbb annak befejezéséig a vállalkozó köteles a megrendelő rendelkezésére bocsátani magyar nyelven többek között a pontos kivitelezést visszatükröző „megvalósulási tervdokumentáció” kettő példányát tervekkel, műszaki leírásokkal, az eredeti tervekhez képest történő változások egyértelmű feltüntetésével, valamint az építés kivitelezésekor a vállalkozó által beszerzett, minőséget igazoló bizonylatokat és vizsgálati eredményeket, a próbaüzemekről készült jegyzőkönyveket, az üzemi és beállítási eljárások eredményéről készült jegyzőkönyveket, gépkönyveket, a gyártóüzemek bizonyítványait, a vállalkozó szabványosságáról szóló nyilatkozatait arra nézve, hogy az épület az elkészült és felhasznált szerkezetek, anyagok és berendezések az érintett szabványoknak megfelelnek, valamint vizsgálati jegyzőkönyveket az érintésvédelemről és szabványosságról és a negatív ivóvíz vizsgálati eredményt tanúsító vizsgálati jegyzőkönyvet. A szerződés 10. pontja szerint a vállalkozó tevékenységéből eredő, az üzembe helyezéshez és használatba vételhez szükséges hatósági nyilatkozatokat köteles biztosítani. A műszaki teljesítés a műszaki átadás-átvétel sikeres lezárásával, a szerződés teljesítése a használatba vétel feltételeinek biztosításával zárul.

A 2006. augusztus 18-án megkezdett átadás-átvételi eljárás során a 2006. szeptember 1-ei jegyzőkönyvben az alperes hiányossággként jelölte meg, hogy egyes, a kivitelezéssel kapcsolatos dokumentációk, így a pontos kivitelezést tükröző tervek, műszaki leírások, valamint a medencék metszetrajzai és a medenceburkolatok segédanyagaira vonatkozó ÉMI megfelelőségi igazolás nem került a vállalkozó részéről átadásra. További hiányossággként jelölte meg a jegyzőkönyv, hogy az átadási dokumentáció nem tartalmazta a megvilágítási

mérési jegyzőkönyvet, amely a szerződés 10. pontja szerint ugyancsak a sikeres műszaki átadás-átvétel és így a teljesítés feltétele.

A 2006. szeptember 4-i jegyzőkönyvhöz készül hibajegyzék változatlanul hiányossággként jelölte meg a megvilágítás mérési jegyzőkönyvet, valamint azt, hogy a főelosztóban nincs megvalósulási elosztórajz. A 2006. szeptember 28-i jegyzőkönyv hiányossággként tüntette fel, hogy a beépített lámpatestekről nem került csatolásra semmilyen megfelelőséget igazoló dokumentum, mint ahogy nem nyújtotta be a vállalkozó a VGE j. elosztóról sem a megfelelőségi nyilatkozatot.

Az élménymedence és a gyermekmedence próbaüzeméről készült napló szerint a próbaüzemek 2006. szeptember 4-ével zárultak. le.

Az ítélet tábla az így kiegészített - érdemi felülvizsgálatra alkalmas - tényállás alapján az elsőfokú ítéletet az alperesi és felperesi fellebbezési kérelmek korlátai között vizsgálta felül és megállapította, hogy a felperes fellebbezése nem alapos, az alperes fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperesnek a részszámlával kapcsolatban fennálló késedelme esetén az alperes a kötbér érvényesítésére akkor is jogosult, ha a véghatáridővel kapcsolatban felperesi késedelmes teljesítés nem állapítható meg. Ezzel kapcsolatban a felperes helytállóan hivatkozott a 2006. február 13-i szerződés 3. pontjában írtakra, mely szerint a befejezési határidőre teljesítés esetén a részhatáridők után fizetett kötbér visszajár.

A per tárgyát képező jogvita eldöntése szempontjából így annak van alapvető jelentősége, hogy a felperesnek fennállt-e teljesítési késedelme a véghatáridőt illetően. Amennyiben a felperes késedelme e körben nem állapítható meg, úgy az alperes a részszámla alapjául szolgáló teljesítés esetleges késedelmével kapcsolatban kötbérre alappal igényt nem tarthat, míg a véghatáridővel kapcsolatos akár 1 napos felperesi késedelem esetén is az alperest megilleti a részszámlával kapcsolatos kötbérigény a felperes késedelme esetén.

Az elsőfokú bíróság tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a véghatáridővel kapcsolatban a teljesítés időpontja 2006. augusztus 18-a volt. Az elsőfokú ítélet indokolásában hivatkozott Ptk. 405. §. (3) bekezdése szerint határidőben teljesít a vállalkozó, ha az átadás-átvétel a szerződésben előírt határidőn belül, illetőleg határnapon megkezdődött, kivéve, ha a megrendelő a szolgáltatást nem vette át. Az alperes fellebbezésében hivatkozott XXXII. számú Polgári Elvi Döntés ugyan elsősorban a szerződésszerű teljesítéshez szükséges szolgáltatások körével kapcsolatban ad iránymutatást, de a szerződéses teljesítés határidejével kapcsolatban is irányadó az a megállapítása, mely szerint a vállalkozási szerződésből eredő jogviták eldöntésénél elsősorban a felek megállapodását kell figyelembe venni, minthogy mindegyik felet köti a szerződési nyilatkozata. A Ptk. 405. §. (3) bekezdése olyan diszpozitív rendelkezés, amelytől a felek egyező szerződéses akarattal eltérhettek. A szerződés 10. pontja alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a vállalkozási szerződés megkötésekor a szerződő felek nem a műszaki átadás-átvételi eljárás megkezdésének időpontját kívánták felperesi szerződésszerű

teljesítésként figyelembe venni a Ptk. 405. § (3) bekezdésének megfelelően, hanem azt ettől eltérő időpontban határozták meg. A műszaki átadás-átvétel sikeres lezárása mindössze a műszaki teljesítést jelentette a szerződés 10. pontja szerint a felperes részéről. A vállalkozási szerződés teljesítésének a használatba vétel feltételeinek biztosítása minősült. A vállalkozási szerződés 10. pont a-k.) pontjaiban meghatározottak szerint a megvilágítási mérési jegyzőkönyv, illetőleg a megfelelőségi nyilatkozatok a szerződésszerű teljesítést megelőző műszaki átadás-átvétel sikeres lezárásának feltételei voltak. A 2006. szeptember 28-ai jegyzőkönyvben foglaltakra tekintettel így az állapítható meg, hogy a felperes 2006. szeptember 28-ig nem teljesített szerződésszerűen az alperes felé.

A 2006. június 29-i szerződésmódosításban vállalt 2006. július 15-i véghatáridőhöz képest kell tehát azt vizsgálni, hogy a 2006. szeptember 28-i jegyzőkönyvre is figyelemmel volt-e a véghatáridőt illetően a felperesnek késedelme és az elérte-e az alperesi ellenkérelemben és fellebbezésben hivatkozott 28 napot.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a 2006. június 29-i szerződésmódosítást megelőzően már ismert, a felperes álláspontja szerint a teljesítést akadályozó körülményeket úgy vette figyelembe, hogy azok a felperesi késedelem kimentésére alkalmasak a véghatáridőt illetően.

A Ptk. 240. §-ában szabályozott szerződésmódosításra is változatlanul alkalmazandó az elsőfokú bíróság ítéletében is felhívott Ptk. 200. §. (1) bekezdése, valamint a Ptk. 205. §. (3) bekezdése és a Ptk. 207. §. (1) bekezdése. A vállalkozó a késedelmének kimentése céljából nem hivatkozhat sikeresen olyan akadályokra, amelyek a szerződés módosítása előtt merültek fel és amelyekre tekintettel a szerződésmódosítás kapcsán a teljesítési határidő meghosszabbítását nem kezdeményezte (BH 1986.286., BH 2006.50. számú eseti döntések). Ebből az következik, hogy amennyiben a felek a szerződés módosításakor új teljesítési határidőt határoznak meg, ez azt is eredményezi, hogy a szerződésmódosítás során már figyelemmel voltak az addig ismertté vált akadályokra. A hivatkozott eseti döntésekre figyelemmel az alperes által a fellebbezésben indítványozott tanúk meghallgatása szükségtelen, így megidézésüket az ítéletábra mellőzte.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy az alperes fellebbezésében tévesen hivatkozott arra, a felperes a véghatáridővel kapcsolatos késedelmét elismerte a 2006. szeptember 20-i jegyzőkönyvben. A felperes ezt a nyilatkozatát az alperesnek címzett, utóbb el nem fogadott egyezségi ajánlat keretén belül tette.

Az ítéletábra álláspontja szerint a 2006. június 29-i szerződésmódosítás úgy értelmezendő, hogy a gázterv hiányának ismeretében a felperes 16 napos teljesítési határidőt vállalt. A támfalterv hiányára a felperes eredménnyel azért nem hivatkozhat, mert a szakértői vélemény megállapítása és az elsőfokú ítéletben megállapított, a felek fellebbezésében nem vitatott tényállás szerint a támfalterv 2006. június 26-ától már ismert volt a felperes számára. A gáztervet 2006. július 29-én szolgáltatotta az alperes a felperes számára. Ehhez képest a szerződésmódosításnak megfelelően vállalt 16 napos teljesítési határidő 2006. augusztus 14-én járt le.

A 2006. június 29-i szerződésmódosítást követően akadályként mindössze a gázvezeték létesítésével kapcsolatos munkálatok, a 2006. július 2-ai időjárási körülmények, valamint a 2006. augusztus 11-én ismertté vált, a víz fertőzöttségét érintő híradás merültek fel.

A gázvezetékkel kapcsolatos földmunkálatok a szakértői vélemény megállapításai szerint 2006. július 4-étől akadályozták a munkaterület megközelítésében a felperest. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy a gázvezeték kivitelezése miatt mindössze 11 napos késedelem az, ami a felperes számára fel nem róható, mert a gázvezeték létesítése megkezdésének időpontjában a szerződésmódosításban vállalt határidőhöz képest a teljesítésre a felperesnek 11 nap állt rendelkezésre. A gázvezeték létesítésével kapcsolatos akadály 2007. július 22-én szűnt meg, így az ehhez képest számolt 11 nap a felperes teljesítését 2006. augusztus 2-áig tette kimentetté.

A gázterv késedelmes szolgáltatásához képest megállapítható kimentett késedelem időben későbbi, 2006. augusztus 14-ei. A szerződésmódosítás után felmerült időjárási körülmények 1 nap, a vízfertőzöttséggel kapcsolatos híradás további a 2 nap felperesi késedelmet tesznek kimentetté. Mindezekre tekintettel pedig az állapítható meg, hogy a felperes a Ptk. 277. §-a, valamint a Ptk. 303. §. (3) bekezdése alapján 2006. augusztus 17-ig nem esett késedelembe a véghatáridőt illetően.

A 2006. augusztus 17-i időponthoz képest a felperes legalább 28 napos teljesítési késedelme kétséget kizáróan megállapítható, mert a szerződésszerű teljesítés időpontja nem állapítható meg 2006. szeptember 28. napját megelőzően.

Ennek megfelelően az alperes a véghatáridő késedelmes teljesítésével kapcsolatban a szerződés 3. pontjában írtakra figyelemmel a Ptk. 246. §. (1) bekezdése alapján jogosult a 28 napi időtartamnak megfelelő 2.800.000,-Ft-os késedelmi kötbérre.

A felperes fellebbezésében kizárólag arra hivatkozott, hogy a részszámlával kapcsolatban az alperes által érvényesíteni kívánt kötbérigény azért nem alapos, mert a szerződésben meghatározott véghatáridőt illetően felperesi késedelem nem állapítható meg. Ezért erre irányuló fellebbezési kérelem hiányában a Pp. 253. §. (3) bekezdése alapján az ítéletábra nem vizsgálta és nem is vizsgálhatta érdemben az elsőfokú ítélet azon megállapítását, mely szerint a részszámla műszaki tartamának megvalósulásával kapcsolatban a felperesnek 27 napi késedelme állt fenn.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes kereseti kérelmét elutasította. Tekintettel arra, hogy a felperes így teljes mértékben pervesztessé vált a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek az első- és másodfokú eljárásban felmerült költségeit. Ez az alperes által lerótt 168.000,-Ft fellebbezési illeték, valamint az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított teljes pernyertesség esetére járó 300.000,-Ft összegű ügyvédi munkadíj és a másodfokú eljárásban az ítéletábra által a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2) bekezdés a.) pontja és (5) bekezdése alapján a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével megállapított, az ÁFA-t is magában foglaló 150.000 Ft ügyvédi munkadíj.

Győr, 2010. június 23. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: